

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการรุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราริราช

เกร็ดความรู้จากการประชุมวิชาการประจำปี 2561

เรื่อง Highlights in neonatal problems

ปัจจุบันการดูแลทารกแรกเกิดมีความก้าวหน้ามากขึ้นทั้งในด้านความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย ประเทศไทยมีการพัฒนาคุณภาพการดูแลทารกแรกเกิดให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและมีประสิทธิภาพด้วยการพัฒนาความรู้ของบุคลากรทางการแพทย์ให้ทันสมัยอยู่เสมอโดยประยุกต์เข้ากับบริบทของแต่ละพื้นที่ ซึ่งชั้นรมเวชศาสตร์ทารกแรกเกิดแห่งประเทศไทยได้มีการจัดประชุมวิชาการเพื่อพัฒนาความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดเป็นประจำทุกปี ใน การประชุมครั้งนี้ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อในทารกแรกเกิดได้แก่ การติดเชื้อไวรัสซิก้าในสตรีตั้งครรภ์ที่เกิดการถ่ายทอดจากแม่สู่ลูก ติดเชื้อซิฟิลิส Congenital Tuberculosis การติดเชื้อในกระแสเลือด (Neonatal Sepsis) หมายถึงภาวะที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายของทารกแล้วก่อให้เกิดการติดเชื้อ โดยปรากฏอาการแสดง อาจตรวจพบหรือไม่พบเชื้อโรคในเลือดก็ได้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาวะติดเชื้อในระยะแรก (Early onset sepsis [EOS]) และภาวะติดเชื้อในระยะหลัง (Late onset sepsis [LOS]) ทั้งนี้ได้มีการคัดกรองทารกโดยการใช้ Neonatal Sepsis Calculator และ Newborn Scale of Sepsis (SOS) โดย SOS สามารถใช้กับพยาบาลจนใหม่เป็นการพัฒนาศักยภาพเพื่อประเมินภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิด แปลผลได้ว่าคะแนนน้อยกว่า 10 ไม่มีภาวะติดเชื้อ ทารกแรกเกิดก่อนกำหนดมีความเสี่ยงต่อการเกิด RDS ดังนั้นมาตรการได้รับ Corticosteroid ก่อนการคลอดและหลังเกิด พิจารณาให้มีการฉีดลอกการตัดสายสะตือ อย่างน้อย 30-60 วินาที ภาวะความดันเลือดต่ำในทารกเกิดก่อนกำหนด การรักษาทำโดย Volume expander 10-20 ml/kg. Dopamine หากให้ dose สูงจะเกิด vasoconstriction Dobutamine เพื่อเพิ่ม CO หากให้ dose สูงจะเกิด vasodilatation Epinephrine Glucocorticoids IVH เกิดจากการคงที่ของ cerebral blood flow และการที่เส้นเลือดของทารกบอบางแตกง่าย PVL มี 2 ประเภท คือ Focal และ Diffuse จะส่งผลต่อ Neurodevelopment outcomes เนื่องจาก white matter injury ทั้งนี้ major pathogenesis คือ ischemia, hypoxia, inflammation การเยี่ยมบ้านในผู้ป่วยกลุ่มทารกแรกเกิด ประกอบด้วยพยาบาลเป็นหลักซึ่งเป็นพยาบาลในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และอาจมีสาขาพิเศษที่เกี่ยวข้อง เช่น นักสังคมสงเคราะห์ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินทารกหลังเกิดในด้านน้ำหนัก การควบคุมอุณหภูมิ การดูดนม และภาวะตัวเหลือง และเพื่อให้มั่นใจว่าทารกได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง รวมทั้งติดตามอาการของมารดาด้วย ระบบการเยี่ยมบ้านช่วยลดการนัดตรวจทารกที่โรงพยาบาล ทำให้ทารกไม่ต้องแยกจากมารดา เป็นการส่งเสริมสายสัมพันธ์ระหว่างมารดาและทารกซึ่งมีความสำคัญ ปัจจุบันรูปแบบการสืบชีวิตของทารกแรกเกิด เกิดจากการยุติถอน (withdraw: WH) หรือยับยั้ง (withhold: WD) การสื่อสารกับครอบครัวเกี่ยวกับการยุติหรือยับยั้งการรักษาเพื่อรักษาชีวิต ซึ่งการสื่อสารต้องปรับให้เหมาะสมเป็นรายบุคคล มีความเฉพาะตัว SOBPIE เป็นแนวทางที่จะช่วยให้การสื่อสารนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2561

เสนอโดย นางสาววัชราภรณ์ เชี่ยวัฒนา และ นางสุปรีดา มณิปันตี